

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК

Кафедра бронетанкового озброєння та військової техніки
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри бронетанкового
озброєння та військової техніки
ПОЛКОВНИК

О.Коломійцев

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТАНКО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ТА ЧАСТИНИ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: _____ другій (магістерський) _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни: _____ професійна підготовка (вибіркова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання: _____ денна _____
(денна/заочна)

Обсяг дисципліни: 8 кредитів ECTS, 240 годин.

Лекцій: 4 години.

Практичних занять: 22 години.

Групових вправ: 68 годин.

Тактико-спеціальних занять: 34 години.

Форма контролю: диференційований залік.

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”: 8-9 семестр.

Мова викладання: українська.

Мета:

- надання практичних навичок майбутньому офіцеру-випускнику організації та здійснення технічного забезпечення підрозділів;
- сформувати у курсантів організаторські здібності, ініціативу і самостійне мислення;
- розвивати у курсантів творчий хист з аналізу військових ситуацій і використання досягнень науки і техніки в інтересах розвитку технічного забезпечення.

Компетентності

1. Здатність застосовувати знання в області колісних та гусеничних машин для вирішення військово-технічних задач при експлуатації озброєння і військової техніки та освоєння їх новітніх зразків (ФК-2).
2. Здатність використовувати знання та розуміння конструкції озброєння та військової техніки для організації технічно правильної експлуатації та зберігання, вживати заходів для утримання їх у справному стані (ФК-3).
3. Здатність організувати діяльність підрозділу із дотриманням заходів безпеки та вимог охорони праці (ФК-4).
4. Здатність організувати підготовку підпорядкованих частин (підрозділів) у відповідності з вимогами військових стандартів підготовки (ФК-5).

5. Здатність аналізувати, досліджувати, організовувати технічно правильну експлуатацію та зберігання озброєння, бойової та іншої техніки підрозділу, вживати заходів для утримання їх у справному стані (ФК-8).

6. Здатність організовувати та виконувати практичні роботи військового ремонту об'єктів бронетанкового озброєння та військової техніки (ФК-9).

7. Здатність здійснювати безпечну експлуатацію бронетанкової та іншої техніки підрозділу (ФК-10).

Результати навчання

1. Вміння проводити оцінку основних тактико-технічних характеристик озброєння і військової техніки за результатами натурних експериментів та моделювання (ПРН 8).

2. Вміння організовувати (проводити) поточний ремонт озброєння і військової техніки, готувати озброєння і військову техніку до проведення військового ремонту (ПРН 10).

3. Вміння планувати, готувати та проводити заняття з особовим складом з технічної та спеціальної підготовки, водіння згідно стандартів та забезпечувати належну підготовку технічних спеціалістів (ПРН 11).

4. Вміння планувати та організовувати технічно правильну експлуатацію та ремонт озброєння, бойової та іншої техніки підрозділу, вживати заходи щодо утримання їх в справному стані (ПРН 14).

5. Знання будови, порядку і правила експлуатації та ремонту озброєння, бойової та іншої техніки підрозділу. Вміння керувати роботами, пов'язаними з технічним обслуговуванням озброєння, бойової та іншої техніки, їх ремонтом (ПРН 15).

6. Вміння перевіряти технічний стан озброєння, бойової та іншої техніки підрозділу, проводити оцінку основних показників ефективності озброєння і військової техніки (ПРН 16).

Теми що розглядаються

Тема 1. Основи організації технічного забезпечення танкових (механізованих) підрозділів.

Тема 2. Використання підрозділів технічного забезпечення батальйону (особливості технічного забезпечення батальйонної тактичної групи) в бою.

Тема 3. Технічне забезпечення батальйону (особливості технічного забезпечення батальйонної тактичної групи) під час маршу.

Тема 4. Технічне забезпечення батальйону (особливості технічного забезпечення батальйонної тактичної групи) в обороні.

Тема 5. Технічне забезпечення батальйону (особливості технічного забезпечення батальйонної тактичної групи) в наступі.

Тема 6. Технічне забезпечення батальйону (особливості технічного забезпечення батальйонної тактичної групи) під час форсування водних перешкод.

Тема 7. Технічне забезпечення підрозділів в особливих умовах.

Тема 8. Технічне забезпечення частин в особливих умовах.

Тема 9. АСУ технічного забезпечення, її стан і перспективи розвитку.

Тема 10. Танко-технічне забезпечення танкових (механізованих) частин в сучасному бою (під час маршу).

Тема 11. Ремонтна рота БТТ танкової (механізованої) бригади в основних видах бою (на марші).

Тема 12. Танко-технічне забезпечення танкової (механізованої) бригади в обороні.

Тема 13. Танко-технічне забезпечення танкової (механізованої) бригади в наступі.

Тема 14. Танко-технічне забезпечення танкової (механізованої) бригади під час маршу.

Тема 15. Ремонтна рота БТТ танкової (механізованої) бригади в ході підготовки і ведення бойових дій.

Форма та методи навчання

Методика вивчення навчальної дисципліни “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини” спрямована на повне засвоєння курсантами всіх модулів дисципліни поряд з суспільними науками та іншими загальновійськовими, тактико-спеціальними та військово-технічними дисциплінами, закладає підґрунтя військовій освіті, цементує професію, морально-ділові якості і на базі цього виховує у офіцерських кадрів високу військову майстерність, постійну готовність до забезпечення бойових дій.

Для вивчення окремих навчальних елементів навчальної дисципліни “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини” підібрані найбільш ефективні прийоми і засоби. Для забезпечення достатності освітнього рівня підготовки військових фахівців та готовності до виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах протягом 3-5 років, ефективним прийомом вивчення в курсі “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини” обрано запозичення з доступних інформаційних джерел досвіду армій провідних країн світу та перспектив їх розвитку. З метою виконання вимог командувача СВ ЗС України, викладених в організаційно-методичних вказівках з підготовки СВ, в умовах зміни сучасної тактики навчання дисципліні передбачено проводити відповідно до нових Бойових статутів Сухопутних військ (частини II, III) та поточних керівних документів.

Методика викладання дисципліни виходить із основних принципів дидактики (теорія обґрунтування і навчання). Вона надає науково-педагогічну характеристику формам і методам навчання, вказує на більш доцільні їх поєднання для досягнення визначеного ступеню навчання, визначає умови найбільш ефективного їх використання.

Для досягнення основної мети навчання програмою передбачені наступні форми навчання:

- фронтальна форма навчання, коли усі курсанти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

- групова форма навчання, коли курсанти поєднуються в групи (відділення) в залежності від штатної структури підрозділу, які працюють паралельно;

- індивідуальна форма навчання, коли курсанти виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи:

– пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а курсанти її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

– репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача. Він повинен використовуватися при проведенні практичних занять. Використовуючи цей метод, викладач досягає рівня “Вміти” при вивченні теми.

Вищевказані методи надають курсантам знання, вміння, навички. Для розвитку їх творчих здібностей викладач повинен використовувати методи проблемного навчання: проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний) метод, винахідницький метод.

Проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння курсантом способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає курсантів

способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

Частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення курсантів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань по прийняттю рішення на бій, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам курсант.

Винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.

Тільки проблемні методи забезпечують глибоке засвоєння знань на рівні їх творчого застосування, оволодіння методами творчого мислення, досвідом практичної і творчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни: “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини” відіграє важливу роль у військово-професійному орієнтуванні майбутніх офіцерів на самостійне виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах, зазначених у вибірковій частині освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника факультету.

З врахуванням цього, зміст програми навчальної дисципліни “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини” побудований таким чином, що враховує вивчення в логічному поєднанні за усіма семестрами загальновійськових, тактико- спеціальних і військово-технічних навчальних дисциплін – теоретичної основи виконання типових завдань діяльності на первинних офіцерських посадах і основи практичного навчання виконанню цих завдань технічними засобами прийнятими на озброєння в підрозділах і частинах видів і родів військ Збройних Сил України.

Військово-професійна спрямованість навчання військових фахівців забезпечується застосуванням методу проблемно-пошукового подання навчального матеріалу і нормативного обґрунтування практичного навчання. Цей метод реалізується дотриманням положень вибіркової частини освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника факультету щодо відповідності змісту і повноти набутих курсантами вмінь службово-бойовим функціям та типовим завданням діяльності на первинних офіцерських посадах за призначенням.

Засобами реалізації військово-професійної спрямованості дисципліни “Танко-технічне забезпечення підрозділів та частини”, окрім вказаних, є визначені спеціалізовані аудиторії, обладнані сучасними технічними засобами навчання і інформації, навчально-тренувальні комплекси і фонди навчально-методичних посібників та розробок кафедри.

Методи контролю

- методи вхідного контролю;
- методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на семінарських заняттях;
- методи модульного (рубіжного) контролю: контрольна робота, тестування, контрольне завдання;
- методи самоконтролю: питання самоконтролю;
- методи підсумкового контролю: диференційований залік.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності курсантів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних курсантами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки курсантів включає:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- самоконтроль;
- модульний (рубіжний) контроль;

– підсумковий контроль.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до курсантів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки курсантів із навчальних дисциплін, які забезпечують цю дисципліну. Він проводиться на одному з перших занять за завданнями, які відповідають навчальному матеріалу попередніх дисциплін. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами кафедр попередніх дисциплін.

За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги курсантам, коригування навчального процесу.

Поточний контроль - оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсанта з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, виступ на семінарському (груповому) занятті, тестування. Основна мета поточного контролю - постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння курсантами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності курсантів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліках і екзаменах.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань курсанта, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, володіння методикою проведення занять

з особовим складом, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику – по 4-бальній шкалі, в знаменнику – кількість балів, яка відповідає даній оцінці по 100-бальній шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки курсантами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за тему, розділ, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання курсантів із вивчення навчального матеріалу блоку змістових модулів за результатами поточних контролів і контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмах (робочих програмах) навчальних дисциплін. Він проводиться у тижні для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю курсант не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів курсанти допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома курсантів перед початком його проведення.

У разі порушення курсантом встановленого порядку здійснення

контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього курсанта від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Курсантам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Курсант, який на модульному контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до підсумкового контролю не допускається. Курсант не може повторно складати модульний контроль з метою підвищення оцінки.

Відмова курсанта від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь. Форми модульного контролю: усне опитування; письмовий контроль; тестування (в т.ч. із застосуванням ЕОТ); виконання практичних завдань. Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення змістового модулю протягом 90 хвилин у вигляді контрольної роботи.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для кожного змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів – 100, яку може набрати курсант під час навчання та за результатами контрольних заходів.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Курсант може бути звільнений від здачі підсумкового контролю і отримати оцінку за семестр автоматично, якщо СМО > 75 балів. У такому випадку оцінка буде залежати від кількості набраних балів і визначатись

відповідно до шкали, наведеної у таблиці 1. За бажанням курсанта він може здавати семестровий контроль з метою підвищення своєї оцінки.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів курсантові одноразово надається змога за власним бажанням підвищити оцінку з дисципліни шляхом складання диференційованого заліку.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється курсанту під час диференційованого заліку (програми, довідники, карти, таблиці, макети та інші посібники) і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

Оцінка за диференційований залік вноситься у екзаменаційну відомість, Додаток до диплома і вважається остаточною, навіть, якщо вона менша за підсумкової оцінки за вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують курсанти

Таблиця 1. – Розподіл балів для оцінювання успішності курсанта

Поточний контроль	Контрольні роботи	Диференційований залік	Сума
30 балів	30 балів	40 балів	100

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	

64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна література

1. Наказ начальника ГШ – Головнокомандувача ЗСУ від 2009 р. “Про затвердження та введення в дію Тимчасової настанови з матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України, частина II (військова частина, підрозділ)”.
2. Бойовий статут Сухопутних військ. Частина 2. –К.:, 2016.
3. О.Г. Акіншин Організація та здійснення технічного забезпечення підрозділу (рота, батальйон). –Х.: ВІТВ, 2018.
4. С.О. Сладких. Підготовка та ведення робочої карти заступника командира підрозділу з озброєння. –Х.: ФВП, 2012.
5. П.Г. Ватащук. Технічне забезпечення. Курс лекцій. –Х.: ФВП, 2008.
6. Навчальна організаційно-штатна структура омбр (отбр). –Х.: ФВП, 2010.
7. Ролін І. Ф. Зміст основних термінів у сфері логістичного забезпечення військових формувань. І.Є. Морозов, О.В. Минько. Системи озброєння та військова техніка, 2017. Вип. 1 (49) С. 61–64.
8. Наказ про затвердження Основних положень логістичного забезпечення Збройних Сил України від 11.10.2016 року № 522. МО України. – К.
9. Військовий тил. Основи тилового забезпечення військових частин (підрозділів), тактичних груп. Навчальний посібник (адаптовано з врахуванням досвіду забезпечення військових частин в антитерористичній операції) – К.: Тил ЗС України (видавництво: ФОП Кайко Т.О.), 2015. – 285 стор.

10. Стратегічний оборонний бюлетень. – Затверджено Указом Президента України від 20 травня 2016 року № 240/2016.

11. Наказ начальника ГШ – Головнокомандувача ЗСУ від 2009 р. “Про затвердження та введення в дію Тимчасової настанови з матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України, частини II (військова частина, підрозділ)”;

12. Порядок оформлення оперативних (бойових) документів. Затверджено наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 25.04.2018 №170

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
БТОТ	Військовий ремонт БТОТ
Інженерна підготовка	Експлуатація БТТ
Військова топографія	Експлуатація ОВТ
Організація військового зв'язку	
Загальна тактика	
Статути ЗСУ та їх практичне застосування	
РХБз підрозділів	
Експлуатація бойових машин	
Відновлення БТОТ	

Провідний лектор: доцент кафедри БТО та ВТ пр. ЗСУ О. Акіншин
(посада, звання, ПІБ) (підпис)